

UNIVERSITATEA “OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL DE DOCTORAT FILOLOGIE

**TEZĂ DE DOCTORAT
REZUMAT**

Conducător de doctorat,
Prof. univ. dr. emerit Carmen-Adina Ciugureanu

Doctorand,
Andreea Cosma

CONSTANȚA
2022

UNIVERSITATEA “OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL DE DOCTORAT FILOLOGIE

Mapping Spaces: (Fe)Male Activism in the Works of the Beat Generation

Cartografia spațiilor: activismul feminin și masculin în opera scriitorilor Generației Beat

Conducător de doctorat,
Prof. univ. dr. emerit Carmen-Adina Ciugureanu

Doctorand,
Andreea Cosma

CONSTANȚA
2022

Cuprins

Introducere.....	5
Capitolul I: Mapping and Social Activism in Literary Works.....	14
[Cartografie și activism social în opere literare]	
Introducere.....	14
1.1 Space, Place, and Activism.....	15
[Spațiu, loc și activism]	
1.2 Space, Place, and Gender.....	25
[Spațiu, loc și gen]	
1.3 Meta-manifest Places	37
[Locuri Meta-manifest]	
Concluzie.....	41
Capitolul II: The Beat Epicenters: New York, Los Angeles and San Francisco.....	43
[Epicentrele Beat: New York, Los Angeles și San Francisco]	
Introducere.....	43
2.1 Reconfigurations of the City.....	45
[Reconfigurări ale orașului]	
2.1.1 New York.....	45
2.1.2 San Francisco.....	47
2.1.3 Los Angeles și Venice CA.....	50
2.2 Racial Problems and the Urban Space.....	53
[Probleme rasiale și spațiul urban]	
2.3 “Gender Trouble” and the Metropolis.....	60
[Problemele de gen și metropola]	
2.4 From Beats to Beatniks.....	67
[De la Beats la Beatniks]	
Concluzie.....	77
Capitolul III: The Male Poet as Activist	79
[Poetul ca activist]	
Introducere.....	79
3.1 Beat Poetry and Activism.....	82
[Poezia Beat și activismul]	
3.2 Spaces of Protest in the Poetry of Allen Ginsberg.....	86
[Spații de protest în poezia lui Allen Ginsberg]	
3.3 Creative Cartographies of San Francisco in the Poetry of Lawrence Ferlinghetti.....	98
[Cartografii creative din San Francisco în poezia lui Lawrence Ferlinghetti]	
Concluzie.....	108
Capitolul IV: Poeta ca activistă.....	109
[The Female Poet as Activist]	
Introduction.....	109
4.1 Diane di Prima’s <i>Revolutionary Letters</i>	110

[<i>Revolutionary Letters</i> de Diane di Prima]	
4.2 Anne Waldman's <i>Journals and Dreams</i>	121
[<i>Journals and Dreams</i> de Anne Waldman]	
4.3 Gender, Light, Shadow with Anne Waldman and Diane di Prima.....	131
[Gen, lumină, umbră cu Anne Waldman și Diane di Prima]	
Concluzie.....	139
Capitolul V: The City as Character with Joyce Johnson, Jack Kerouac, and Lawrence Lipton.....	141
[Orașul ca personaj cu Joyce Johnson, Jack Kerouac și Lawrence Lipton]	
Introducere.....	141
5.1 "The Stone City:" New York in Joyce Johnson's <i>Come and Join the Dance</i>	142
[Orașul de piatră: New York în <i>Come and Join the Dance</i> de Joyce Johnson]	
5.2 "Eerie City:" San Francisco and its Surroundings in Jack Kerouac's <i>Big Sur</i>	153
[Orașul straniu: San Francisco și împrejurimile sale în <i>Big Sur</i> de Jack Kerouac]	
5.3 "Slum by the Sea:" Venice, CA in Lawrence Lipton's <i>The Holy Barbarians</i>	164
[Mahala la malul mării: Venice, CA în <i>The Holy Barbarians</i> de Lawrence Lipton]	
Concluzie.....	173
Concluzie.....	175
Bibliografie.....	187

Cuvinte cheie: geocritică, cartografie, Generația Beat, gen, spațiu, loc, New York, San Francisco, Los Angeles.

Dizertația, *Mapping Spaces: (Fe)Male Activism in the Works of the Beat Generation* [Cartografia spațiilor: activismul feminin și masculin în opera scriitorilor Generației Beat] și-a propus să ofere o abordare a textelor literare prin prisma activismului, a studiilor feministe și de gen, ca determinanți culturali în relația dintre oameni și spațiu. Cercetarea a analizat, de asemenea, modul în care activismul este susținut prin intermediul creației literare, ca instrument care poate avea impact asupra schimbării sociale și modul în care protestul (i.e. ideologia) poate fi ilustrat de scriitori și scriitoare prin literatură. În acest sens, i-am ales pe scriitorii Generației Beat considerând că reprezintă o mișcare literară care merită analizată din perspectiva combinată a studiilor legate de spațiul urban și studiile de gen.

Generația Beat, care servește drept studiu de caz, reflectă, prin opera lor, nu doar retorică ficțională sau poetică, ci și un stil de viață nonconformist și o agendă politică. Perioada postbelică este de asemenea relevantă în ceea ce privește genul, spațiul și activismul, deoarece este marcată de mari schimbări care determină dezvoltarea orașelor, statutul femeii în societate, discuția diferenței dintre gen și sexul biologic, precum și interesul predominant pe care oamenii îl arătau problemelor sociale, cum ar fi rasa și rasismul, discriminarea, cruzimea față de animale și poluarea. Efectele celui de-al Doilea Război Mondial au provocat o schimbare paradigmatică în Statele Unite, începând cu deceniul 1950, care a modelat mișcările ce au urmat în următoarele trei decenii, cum ar fi mișcarea pentru drepturile civile („Civil Rights”), demonstrațiile anti-război, al doilea val de mișcări feministe și mișcările de eliberare („Liberation Movements”).

Teza este împărțită în cinci capitole, primele două prezentând contextul teoretic și dezvoltarea metropolelor după cel de-al Doilea Război Mondial, în timp ce următoarele trei capitole reprezintă analiza textelor literare ale autorilor Beat (atât poezie, cât și proză) prin prisma spațiilor imaginate de către autori, privite ca locuri de activism, ca hărți ale protestului și revoltei atât la nivel individual, cât și colectiv. Am decis să denumesc spațiile de protest din texte drept „locuri meta-manifest,” care exprimă relația intersecțională dintre spațiu, timp, activism și dimensiunile sociale și politice ale unei anumite perioade istorice. Am observat, de asemenea, că operele scriitorilor Beat pot fi analizate prin prisma abordării geo-critice și oferă posibilitatea cartografierii literare, concept definit de Tally (2012), transmițând în același timp mesaje de interes social și/sau ecologic. Deosebit de relevant este faptul că autorii Beat, bărbați și femei, au folosit hărțile mentale pentru a transmite mesaje distincte, pentru a se concentra pe probleme sociale diferite, în timp ce urmau o filozofie de viață similară și un stil de scriere comparabil. Pe de altă parte, operele autorilor Beat par să se concentreze mai mult pe probleme legate de statutul scriitorului/ poetului în societate și pe modul în care sănătatea mintală, politica și notorietatea afectează artistul și opera sa în timp ce scriitoarele Beat sunt mai preocupate de înțelegerea feminității și încearcă să clarifice ceea ce este de fapt experiența feminină, în ciuda tiparelor patriarhale. Deși autorii Beat atât de sex masculin, cât și cei de sex feminin scriu despre poluare și industrializare, portretizându-le ca aspecte negative ale lumii postbelice, scriitorii tind să scrie mai mult despre animale și cruzimea față de acestea, în timp ce autoarele sunt mai interesate de teme legate de mediu și natură, demonstrând, în pofida mișcării feministe, că tiparul masculin și feminin se manifestă cu putere.

Modul în care scriitorii folosesc spațiile și locurile pentru a descrie comunitatea, modelul de organizare a acesteia, agendele politice și tendințele culturale este inclus în termenul pe care l-

am folosit în analiză: „locuri meta-manifest.” Acest concept se referă la intersecționalitatea dintre spațiul geografic, spațiul uman, societate, ideologie și activism ilustrate prin folosirea de către poet sau prozator a unor locuri-simbol, identificabile în geografia spațiului urban. Locul meta-manifest poate fi comparat sau asimilat cu ceea ce Edward Soja descrie ca fiind „Thirdspace,” înțeles ca interconectarea dintre spațiul material al orașului și cel imaginar, virtual. Locul meta-manifest, spre deosebire de „Thirdspace,” plasează autorul în rolul de activist și opera în contextul unei manifestări sociale sau politice. Omisiunile sau modificările intenționate ale textului care afectează procesul de cartografiere completă pot transmite atitudinea de nesupunere sau de rebeliune a autorului. Prin acest proces, locurile meta-manifest reușesc să exprime progresul social sau să afișeze ideologii revoluționare. Ele oferă o înțelegere profundă și cuprinzătoare a unui anumit spațiu-timp și urmăresc să descopere intențiile și rezultatele evenimentelor sociale și culturale, precum și atmosfera vremii într-o manieră cât mai autentică.

După cum remarcă Michel de Certeau în lucrarea sa *The Practice of Everyday Life* (1984), experiența locului poate fi diferită, în funcție de modul în care are loc interacțiunea cu acesta și de modalitățile prin care este descoperit locul. O perspectivă asupra orașului, potrivit lui de Certeau, este aceea în care privitorul „descoperă” orașul dintr-un punct mai înalt. Această imagine panoramică îl plasează pe individ fie într-o poziție de putere, pentru că individul domină spațiul de sus, fie într-un context care subliniază ideea de neapartenență, când se poate simți distant și izolat în observarea întregii imagini urbane. Locurile meta-manifest sunt legate de experiență și, prin urmare, o anumită reprezentare spațială nu poate fi reprodusă în altă parte. Ele pot fi comparate cu perspectiva panoramică a lui de Certeau. După cum observă Robert Tally în studiul *Spatiality* (2012), cititorul unei opere literare devine un geograf care va crea mai departe alte „cartografii neprevăzute” (79). În acest sens, cartografia literară și geografia literară a unui loc (așa cum Robert Tally numește cartograful și cititorul unei opere literare) nu sunt neapărat influențate de identitatea locului real pe care îl reprezintă, ci, mai degrabă, se formează noi identități ale acelui loc prin prisma subiectivă de înțelegere a fiecăruia. Locurile meta-manifest reprezintă astfel de locații reconstruite în opera literară, în timp ce acestea dezvăluie agende politice, sensibilizează și servesc ca acte de protest. Dezechilibrele sociale sunt, de asemenea, subliniate de locurile meta-manifest prin incompatibilitatea dintre locuri și oameni, așa cum sugerează textul literar. Un loc meta-manifest servește, prin urmare, drept instrument de analiză a descrierilor geografice găsite în texte care urmăresc să înfățișeze semnificații subversive.

Primul capitol al tezei, intitulat ”Mapping and Social Activism in Literary Works” [Cartografie și activism social în opere literare] a fost împărțit în două subcapitole, fiecare dintre ele concentrându-se pe intersecțiile dintre spațiu – loc, pe de o parte, și legătura dintre acestea, gen și activism, pe de altă parte. Aceste asocieri, oameni-loc, spațiu-gen și spațiu-protest (sau locuri care favorizează activismul) sunt recurente în operele scriitorilor Beat prezentate în capitolele aplicative ale tezei. Relația oameni-loc a fost analizată substanțial de teoria spațiului literar în ultimul secol. Am menționat deja studiul *Spatiality*, al lui Robert Tally, care discută modul în care hărțile sunt produse și reproduse de scriitor și cititor prin cartografie literară („literary cartography”) și geografie literară („literary geography”). Studiul lui Tally reflectă faptul că hărțile mentale, pe lângă faptul că sunt unice pentru fiecare individ care citește același text, poartă cu ele și intențiile scriitorului cu privire la mesajul pe care ar dori să îl transmită. Mesajul este apoi transpus prin filtrul de înțelegere și capacitatea de imaginație ale cititorului și, ca urmare a acestui proces, se creează o nouă hartă.

Un alt studiu relevant pentru cercetarea de față a fost eseul lui Michael Dear „Creativity and Place” (2011) care discută despre oraș și despre măsura în care acesta este portretizat în mod

creativ, în termeni de cartografiere, într-un text literar. În termenii lui Dear, „Hard city” corespunde cu ceea ce Edward Soja numește „Firstspace” (*Thirdspace: Journeys to Los Angeles and Other Real-and-Imagined Places*, 1996), în timp ce „soft city” este orașul imaginat și „Secondspace” în opera lui Soja. Michael Dear discută, de asemenea, despre „creativity in place” și „creativity of place.” În timp ce prima se referă la faptul că locurile pot inspira lucrări de creație, cea de-a doua se referă la modul în care descrierile de locuri pot servi ca produs creativ. Această diferențiere între modul în care locurile îi pot inspira pe scriitori și rolul hărților creative ca artefacte produse de operele literare susțin descrierea locului ca meta-manifest. Anumite locuri pot inspira acte de protest și, prin urmare, hărțile produse pot servi ca exemple de sine stătătoare de activism.

Alte studii care au avut un impact deosebit asupra cercetării discutate în primul capitol sunt *Being and Time* (1953) a lui Martin Heidegger în care filosoful menționează relația armonioasă dintre oameni și loc prin conceptul „Dasein,” în timp ce sentimentul de neapartenență la un loc poate fi înțeles ca opusul acestuia. În ceea ce privește obiceiurile revoluționare și modelele de organizare, Homi Bhabha explică în lucrarea sa *The Location of Culture* (1994) că practicile culturale opoziționiste au fost cele mai perturbatoare sub forma revoltelor populare. Cultura locală și efortul popular se află, astfel, în centrul manifestării sociale, ca factori unificatori. David Harvey susține un punct de vedere similar (în *Rebel Cities*, 2012) cu privire la puterea rebeliunii populare, pe care o numește „thermite theory” (teoria termitelor). El remarcă faptul că atunci când muncitorii se manifestă pentru o cauză comună, au capacitatea de a „perturba economiile urbane” (118). Michel Foucault explică în partea a cincea a lucrării sale, *The History of Sexuality* (1976), că structurile autoritare încearcă să combată „teoria termitelor” prin „biopower”, referindu-se la strategii indirecte de control și manipulare a maselor, cum ar fi modelele consumiste și dependența financiară. În *The City and the Grassroots* (1983), Manuel Castells identifică orașul ca fiind un trend-setter în ceea ce privește mișcările sociale. El explică faptul că lumea se schimbă atunci când se schimbă rolul metropolelor. Orașul devine, prin urmare, locul și centrul restructurării sociale.

Spațiul este un alt factor care influențează modelele de organizare socială, care poate fi folosit de structurile de putere pentru a izola anumite grupuri. Doreen Massey notează în lucrarea *Space, Place and Gender* (1994), că imobilitatea femeilor în societățile patriarhale este direct legată de modul în care este împărțit spațiul. Faptul că spațiul este diferențiat în funcție de gen și că spațiul privat este considerat feminin, în timp ce spațiul public este considerat masculin, nu numai că separă oamenii și subordonează femeile dar poate crea probleme atunci când cineva nu aparține nici uneia din aceste categorii. Judith Butler subliniază acest aspect în *Gender Trouble* (1990) și menționează că un bărbat care se simte feminin sau o femeie care se simte masculină poate provoca un sentiment de „inbetweenness” (care nu aparține nici spațiului feminin nici celui masculin, în ceea ce privește identitatea fiecăruia și locul pe care îl ocupă în societate). De asemenea, Butler notează că, odată cu intrarea femeilor în sfera muncii, bărbații s-au simțit provocați de o privire inversată („reversed gaze”), deoarece femeile au început să simtă că eamună să fii subiect și nu obiect. Adrienne Rich argumentează în „Compulsory Heterosexuality” (1980) că imaginea relației femeie-femeie a fost distorsionată de normele patriarhale, prezentând femeile ca fiind rivale. Rich crede în puterea unei comunități solidare a femeilor și le încurajează pe acestea să afișeze relații pozitive între ele și să conștientizeze nevoia de sprijin feminin. Karlyn Campbell subliniază aceeași nevoie de existență a frăților în societăți și discută în lucrarea *Man Cannot Speak for Her* (1989) despre faptul că femeile au fost excluse din spațiile publice. Nicio poziție de putere nu a fost acordată cu ușurință unei femei, deoarece „puritatea și pietatea” (13) ei depindeau de distanța acesteia față de o poziție în care ar putea avea influență sau de locurile publice. Anii 1950 sunt marcați de confuzie în ceea ce privește rolul și locul social al femeilor. Jane Gerhard

notează în lucrarea *Desiring Revolution* (2001) că „noul tradiționalism” care îndemna femeile să părăsească locul de muncă și să se întoarcă la sarcinile casnice, împreună cu afișarea crescută a sexualității feminine și „căutarea plăcerii” (54), ca tendințe ale vremii, au creat un paradox ce caracterizează perioada postbelică și a determinat apariția unor mișcări, cum ar fi cel de-al doilea val de feminism.

Spiritul revoluționar de după anii 1950 în Statele Unite a marcat sfârșitul unei lungi ere de represiune socială. Prima jumătate a secolului al XX-lea este caracterizată mai ales de conformism și de luptă, cu trei evenimente principale care au reprezentat accentul politic și economic al momentului: Primul Război Mondial, Marea Criză Economică și cel de-al Doilea Război Mondial, urmat de Războiul Rece. Schimbarea de paradigmă în următoarea jumătate a secolului XX a fost determinată de nevoia de reprezentare a oamenilor, în special în rândul grupurilor discriminate (etnici, femei, LGBTQ+ și cetățeni din clasa inferioară). Mișcările care au avut loc în această perioadă au găsit o modalitate de a deveni durabile și de a lua amploare la nivel mondial, creând premisele unor viitoare grupări importante de activiști la nivel global.

Capitolul doi, „The Beat Epicenters: New York, Los Angeles and San Francisco” [Epicentrele Beat: New York, Los Angeles și San Francisco] servește ca prezentare generală a perioadei postbelice și abordează principalele evenimente din anii 1950, 1960 și 1970 în cele trei metropole analizate de acest studiu, pentru a ilustra contextul în care au fost produse operele Generației Beat. Capitolul s-a axat pe organizarea spațiului urban și pe modul în care s-au dezvoltat orașele în perioada postbelică, așa cum este descris în secțiunea „Reconfigurations of the City” [Reconfigurări ale orașului]. Subcapitolul următor, „Racial Problems and the Urban Space” [Probleme rasiale și spațiul urban] subliniază modul în care Mișcarea pentru drepturile civile marchează această epocă, abordând probleme ale inegalității sociale prezente în cele trei orașe. Tensiunile rasiale de la acea vreme, cauzate de segregare și de opresiunea rasistă, au determinat oamenii de culoare să se revolte pentru a obține drepturi sociale, economice și politice. Următoarea secțiune a capitolului, „Gender Trouble and the Metropolis” [Problemele de gen și metropola] prezintă principalele manifestări feministe și LGBTQ+ din acea perioadă din New York, San Francisco și Los Angeles, care au stabilit contextul pentru mișcări precum Pride sau al doilea val de feminism. Ultima secțiune, „From Beats to Beatniks” [De la Beats la Beatniks] descrie relația dintre Beats și cele trei cartiere care au devenit epicentrele Beat: Greenwich Village, Venice (Los Angeles) și North Beach. Subcapitolul se concentrează asupra atmosferei urbane în care a apărut mișcarea Beat și asupra modului în care s-a dezvoltat într-o perioadă de revolte și schimbări sociale.

Dezvoltarea rapidă a New York-ului este marcată în anii 1950 de instalarea Națiunilor Unite și de creșterea suburbiilor. În timp ce impactul mișcărilor se intensifică și la New York, orașele californiene precum Los Angeles și San Francisco par a fi mai favorabile alternativelor culturale. Problemele sociale apărute după cel de-al Doilea Război Mondial în ceea ce privește raporturile de putere din metropole pot fi transpuse în modul în care este împărțit și împărtășit spațiul. Lupta pentru spațiu poate fi discutată la diferite niveluri de înțelegere. Ne putem referi la spațiile fizice, încorporate, datorită problemelor de segregare rasială și socială din acea perioadă, deoarece Greenwich Village, Venice și North Beach sunt exemple ale modului în care spațiile fizice pot deveni reprezentări ale valorilor și experiențelor culturale. Mai mult, Harlem, Skid Row și SoMa sunt exemple de cartiere care arată că încălcarea spațiului fizic poate descrie tensiunile sociale ale epocii, subliniind în același timp opresiunea la care au fost supuse grupurile discriminate. Perioada cuprinsă între anii 1950 și 1970 este marcată de dezvoltarea unor metropole

precum Los Angeles, New York și San Francisco, unde atmosfera revoluționară împinge autoritatea să recunoască nevoile celor defavorizați din punct de vedere social.

Aceste trei metropole sunt adesea considerate exemple de orașe libere, care portretizează „bastionul american al liberalismului și al gândirii progresiste” (Latour xiv) datorită cosmopolitismului lor și luptei continue pentru consens între autoritate și minoritate. The Beats au fost adesea etichetați ca fiind un grup de delincvenți; cu toate acestea, impactul lor asupra literaturii și implicarea lor în demonstrații sociale, precum și convingerile lor politice au ajuns la tinerii din anii 1950 și 1960. Poziția lor împotriva normelor tradiționale americane a influențat mai târziu mișcarea hippie, prin promovarea unui stil de viață neconvențional și boem. Implicarea lor culturală în cele trei orașe americane nu a dus doar la o renaștere literară și artistică națională, ci și la regenerarea urbană, scriitorii Beats deschizând calea către o subcultură care s-a manifestat atât în termeni culturali, cât și în organizarea spațială. Influența pe care generația Beat a avut-o asupra Greenwich Village, Venice și North Beach a transformat cele trei cartiere în destinații turistice, deoarece tot mai mulți doreau să experimenteze ceea ce era viața membrilor Beat. În plus, cultura creată în jurul localurilor Beat a pus accentul pe o atmosferă de rebeliune, combinată cu un sentiment de apartenență la o anumită comunitate care a încurajat noi idei filosofice, religioase și literare într-o societate deja în schimbare.

Capitolul trei, „The Male Poet as Activist” [Poetul ca activist] dezvăluie o serie de locuri meta-manifest în „Howl” (1956) de Allen Ginsberg, printre alte texte, și într-o selecție de poezii din *San Francisco Poems* (1998) și *Wild Dreams of a New Beginning* (1988) de Lawrence Ferlinghetti. Prima ediție a volumului lui Ginsberg, *Howl and Other Poems* (1956) a fost publicată inițial în seria Pocket Poets Series de City Lights Books, după ce Lawrence Ferlinghetti a asistat la interpretarea lui Ginsberg a poemului „Howl” în cadrul lecturilor de la Six Gallery. Ferlinghetti a fost acuzat de obscenitate pentru că a tipărit volumul lui Ginsberg, însă faptul că a câștigat procesul a marcat o etapă importantă pentru libertatea scriitorilor de a se exprima creativ, fără cenzură. Atât Ginsberg, cât și Ferlinghetti au fost foarte vocali și activi în ceea ce privește rolul literaturii în societate. În 1998, Lawrence Ferlinghetti a devenit primul poet laureat al orașului San Francisco, ceea ce semnifică victoria creativității libere asupra bigotismului.

Subcapitolul „Beat Poetry and Activism” [Poezia Beat și activismul] a adresat întrebarea dacă generația Beat a avut într-adevăr un rol în mișcările sociale de după anii 1950. Din cauza controverselor mișcării Beat, criticii au dezbătut dacă aceștia pot fi considerați un grup activist sau doar literar. Un astfel de exemplu este oferit de *New York Times*. În 1999, doi autori diferiți, de la două rubrici distincte ale ziarului s-au contrazis pe această temă în articolele lor. În timp ce Michael Herz susținea că Generația Beat „a ajutat la spargerea tăcerii din anii 1950” (4), David Sterritt afirma că membrii Beat s-au concentrat mai degrabă pe un stil de viață rebel decât pe o anumită agendă politică. Cu toate acestea, operele autorilor Beat dezvăluie inegalitățile din acea perioadă și oferă o nouă perspectivă asupra a trei metropole americane importante, în care cei marginalizați luptau pentru drepturile lor. Spiritul rebel al scriitorilor Beat poate fi înțeles, de asemenea, ca o formă de manifestare împotriva sistemului, deoarece neconvenționalitatea lor a deschis calea mișcărilor sociale următoare. Volumul *Poetry as Insurgent Art* (1975) a lui Lawrence Ferlinghetti este un exemplu de poezie în scop activist, deoarece oferă un ghid practic pentru scriitorii aspiranți și îi învață să scrie cu un scop: „Fiți subversivi și puneți constant sub semnul întrebării realitatea și statu-quo-ul” (Ferlinghetti, *Poetry as Insurgent Art* 8).

Cel de-al doilea subcapitol prezintă operele lui Ginsberg și rolul lor ca forme de activism în „Howl,” „Waking in New York,” „Sunflower Sutra,” „Continuation of a Long Poem of These States,” „Fourth Floor, Dawn, Up All Night Writing Letters,” și „Mugging.” Nesupunerea pe care

„Howl” o prezintă prin imagini explicite și mesaje subversive creează locuri meta-manifest care au ca scop să convingă tânăra generație a anilor 1950 să nu țină cont de conformismul metropolei. Prin intermediul locurilor meta-manifest din „Howl”, Ginsberg descrie New York-ul ca fiind atât un spațiu al luptei, cât și un spațiu al creativității: „țipând vomitând șoptind fapte și amintiri și povestiri vesele și ochi dați peste cap și șocuri din spitale și închisori și războaie” („yacketayakking screaming vomiting whispering facts and memories and anecdotes and eyeball kicks and shocks of hospitals and jails and wars,” Ginsberg, „Howl” 135). „Howl” se învârtă în jurul motivului sacrificiului, orașul fiind portretizat ca o forță malefică puternică ce invadează natura, puritatea, creativitatea și frumusețea: „Mocloch ai cărui zgârie nori stau pe străzile lungi ca nesfârșiți Iehova!” (230). New York devine Moloch, un idol cu cap de taur, ale cărui ofrande implică sacrificii. Ginsberg consideră că industriile și tehnologia au pus stăpânire pe oraș și l-au transformat într-un spațiu distopic. Locurile meta-manifest identificate în „Howl” și în alte poeme prezentate în cel de-al treilea capitol al acestei teze portretizează New York-ul atât ca „Empire City,” cât și ca oraș în descompunere, afectat de rasism, discriminare, aglomerație excesivă, poluare și consumism.

În cea de-a treia secțiune a capitolului, studiul a urmărit să dezvăluie măsura în care textele lui Ferlinghetti prezintă orașul ca pe un spațiu de protest. Ferlinghetti reușește să ofere diferite reprezentări ale orașului San Francisco, evidențiind atât trăsăturile pozitive, cât și cele negative ale metropolei. El consideră că San Francisco are o „mentalitate de insulă”, datorită ritmului lent de viață și a patrimoniului cultural, păstrat de numeroasele etnii care locuiesc în oraș. Spre deosebire de alți scriitori Beat, ale căror opere portretizează un sentiment de neapartenență în cartografiile lor literare, Ferlinghetti pare să considere San Francisco ca fiind casa sa. El prezintă diferite probleme ale orașului, cum ar fi iresponsabilitatea față de animale, poluarea, distrugerea mediului, inegalitățile sociale și conflictele politice. Cu toate acestea, modul în care autorul le prezintă sensibilizează și provoacă cititorul să caute soluții. Textele lui Ferlinghetti pot fi citite și prin intermediul unor locuri meta-manifest care transmit atât un traseu cultural, cât și o călătorie politică. Poeme ca „DOG” și „The Great Chinese Dragon” îl poartă pe cititor pe două rute diferite ale orașului, ale căror locuri meta-manifest pun accentul pe două chestiuni distincte. Prin „DOG” care oferă perspectiva unui câine ce se plimbă prin oraș, întâlnind cartierele sărace și văzând lucruri care sunt „mai mari decât el însuși” (Ferlinghetti, *San Francisco Poems* 37), Ferlinghetti reușește de fapt să creioneze traseul celor defavorizați („underdog”) din San Francisco. „The Great Chinese Dragon” creează un traseu cultural al orașului, care subliniază lupta minorităților pentru a-și păstra moștenirea și tradiția în America. „The Old Italians Dying” și „Great American Waterfront Poem” respectă una dintre regulile de scriere ale lui Ferlinghetti, după cum menționează în lucrarea sa, *Poetry as Insurgent Art*, și anume aceea că poetul trebuie să pună mereu sub semnul întrebării realitatea și starea actuală a lucrurilor (8). Ambele poeme prezintă San Francisco ca un paradis multicultural dar, în același timp, dezvăluie că tendințele capitaliste și tendințele globaliste spulberă atmosfera creativă a locului. „A North Beach Scene,” pe de altă parte, înfățișează frumusețea simplității, atunci când eul liric observă golful. Această imagine urmărește să sensibilizeze cititorul în legătură cu „autogeddon” (Ferlinghetti, *San Francisco Poems* 13) care invadează orașul. „Rough Song of Animals Dying,” un poem din volumul Ferlinghetti, *Wild Dreams of a New Beginning*, subliniază brutalitatea cruzimii fata de animale provocată de oameni. Poemul folosește imagini explicite, construind locuri meta-manifest care îl șochează pe cititor, cu scopul de a-l determina să ia măsuri în această privință. Textele lui Ferlinghetti dezvăluie un scop clar prin locurile meta-manifest, cu ajutorul cărora descrie orașul San Francisco: să educe, să sensibilizeze, să sesizeze problemele și să facă dreptate prin puterea cuvintelor, întrucât poetul

consideră că în multe situații „Cuvintele te pot salva acolo unde armele nu o pot face” (Ferlinghetti, *Poetry as Insurgent Art* 10).

Capitolul patru, „The Female Poet as Activist” [Poeta ca activistă] prezintă câteva dintre lucrările lui Diane di Prima și Anne Waldman, privite prin prisma unei abordări spațiale și de gen. Ambele poete Beat reușesc să prezinte importanța de a „deține” spațiu („the ownership of space”) pentru femei, prin reprezentări ale orașului, văzut din perspectiva feminină. Mai mult, ele leagă geografia de feminitate, oferind reprezentări spațiale ale experienței feminine. Prima secțiune a capitolului s-a axat pe volumul lui Diane di Prima, *Revolutionary Letters* (1968), o lucrare „continuă” a poetei, al cărei scop a fost acela de a adăuga constant scrisori care să documenteze problemele lumii actuale. Volumul este dedicat bunicului lui di Prima, pe care ea îl consideră principala ei îndrumare și sursă de inspirație pentru dorința sa neîncetată de a lupta pentru o lume mai bună. Scrisorile alternează între spații distopice și utopice, de la locuri în care vocea poetică se simte paranoică, speriată și neliniștită, la situații în care se simte plină de speranță și visătoare. Revoluția lui Diane di Prima implică emanciparea femeilor, impactul cuvintelor și faptul că este o revoltă exprimată prin disobediință civică și prin alegerile fiecăruia în viață, mai degrabă decât printr-o luptă violentă. Locurile meta-manifest din textele lui di Prima dezvăluie obiectivul final al agendei sale revoluționare: refacerea legăturii dintre oameni și mediu. Vocea poetică crede că odată ce această legătură va fi restabilită, toate celelalte probleme sociale actuale, precum sărăcia, lăcomia, discriminarea și poluarea, vor dispărea. Scrisorile lui Diane di Prima, care reprezintă dedicarea constantă a acesteia pentru creativitate și dezvoltare de-a lungul vieții sale de poetă și de activistă, servesc atât ca ghid despre cum să supraviețuiești în „civilizația cibernetică,” cât și ca o carte de învățătură, nu numai despre cum să apreciezi mediul înconjurător cu tot ceea ce cuprinde el, ci și despre cum să contribui la viața „tribului,” referindu-se la comunitatea în care trăiești.

Cea de-a doua secțiune a capitolului se concentrează pe o secțiune din volumul lui Waldman, *Journals and Dreams*, publicat pentru prima dată în 1976, dedicat orașului New York. Prin intermediul locurilor meta-manifest identificate, poeta transmite ideea că eforturile de a ține pasul cu orașul sunt copleșitoare, întrucât viața în metropolă pentru o femeie devine destul de dificilă. Secțiunea de volum abordată de acest subcapitol conține șapte poeme care descriu orașul New York: „Girls,” „Frames,” „Brinks of Fame: Monologue,” „Malachite,” „Corridor,” „City Suite,” și „Divorce Work.” Waldman abordează aceleași teme ca ceilalți scriitori Beat: lipsa apartenenței, subversiunea și protecției mediului. La fel ca Diane di Prima, Waldman acordă o importanță deosebită naturii ca temă legată de feminitate. Experiența feminină este portretizată în conexiune cu dragostea, căsătoria, divorțul, pierderea și solidaritatea între femei. Viața la oraș este prezentată ca fiind deopotrivă incitantă și provocatoare, iar locurile meta-manifest identificate dezvăluie dezechilibrele stilului de viață urban. Unul dintre aceste aspecte se referă la clădirile de apartamente care servesc drept bule de „spumă,” conform termenului folosit de criticul Sloterdijk (236). Spuma urmărește să izoleze și să unească în același timp. Întrepătrunderea spațiilor private și publice, așa cum este prezentată de Waldman în „Brinks of Fame: Monologue” creează confuzie și sensibilizează atitudinea locuitorului în înțelegerea sensului vieții postmoderne în spațiul urban.

Cea de-a treia secțiune a capitolului descrie temele feminității și genului, precum și motivele de lumină și umbră în relație cu spațiul. Cele două autoare, Anne Waldman și Diane di Prima se focalizează pe New York și San Francisco, descriind laturile pozitive și negative ale celor două orașe reprezentate prin spații meta-manifest. „Lumina” este metafora prin care cele două poete descriu cele două metropole ca fiind locuri de creație care le inspiră opera; „umbra” și „întunericul,” însă, sunt folosite pentru a ilustra problemele existente în orașe, cum ar fi „câini triști” (Waldman, *Helping the Dreamer* 150) și „fețe fără adăpost” (di Prima, *The Poetry Deal* 17).

Folosirea metaforei „umbra gânditoare” („thoughtful shadow”) poate fi interpretat ca delimitând un spațiu meta-manifest legat de lupta artistului cu inspirația în procesul de creație. Anne Waldman și Diane di Prima asociază creativitatea, misterul și natura cu feminitatea. Pe lângă implicarea lor în activități pentru protecția mediului, poeziile lor conțin reprezentări ale unor spații meta-manifest care oferă o imagine completă a feminității. Atât Anne Waldman, în volumul *Marriage: A Sentence* (2000), cât și Diane di Prima, în *Loba* (1973) privesc „femeia” din diferite puncte de vedere, cum ar fi femeia ca soție, femeia ca mamă, soră, creatură mistică și femeia ca natură. Viziunile lor feministe sunt clar subliniate în opera lor prin faptul că scriu într-un mod direct despre statutul femeii în societate și despre rolul ființelor feminine (umane sau animale) în lume și anume acela de a proteja și de a îngriji. Stilul lor de scriere meditativ și muzical invită cititorii să își imagineze hărți prin intermediul cărora să facă o călătorie în lumea femeilor, așa cum o văd ele.

Capitolul cinci, intitulat „The City as Character with Joyce Johnson, Jack Kerouac, and Lawrence Lipton [Orașul ca personaj cu Joyce Johnson, Jack Kerouac și Lawrence Lipton] discută cele trei orașe New York, San Francisco și Los Angeles așa cum sunt reprezentate în trei scrieri de proză Beat, care nu numai că au reușit să portretizeze Generația Beat ca grup cultural, dar și să evidențieze unele dintre problemele cu care scriitorii, artiștii și tinerii s-au confruntat în anii 1950 și 1960. În timp ce *Big Sur* (1962) de Kerouac și *The Holy Barbarians* (1959) de Lipton oferă o perspectivă masculină asupra metropolelor americane și asupra societății din acea vreme, *Come and Join the Dance* (1961) de Johnson prezintă orașul din perspectiva unei tinere femei. Ea subliniază în acest roman semi-autobiografic faptul că fetele din anii 1950 se simțeau lipsite de drepturi sau chiar excluse din cauza normelor sociale restrictive dacă refuzau să se conformeze.

Primul subcapitol, intitulat „The Stone City:” New York in Joyce Johnson’s *Come and Join the Dance*” [Orașul de piatră: New York în *Come and Join the Dance* de Joyce Johnson] prezintă lupta interioară a lui Susan în luarea deciziilor, într-un moment important din viața oricărui tânăr, absolvirea facultății. Criza ei de identitate este strâns legată de spațiu și de modul în care percepe orașul. De aceea, Johnson creează o hartă a locurilor meta-manifest ale New York-ului care pune accentul pe evoluția protagonistei. Descrierea orașului este direct legată de starea ei de spirit. Atunci când Susan, protagonista, simte că aparține New York-ului, ea își asumă rolul de *flâneuse*. Cu toate acestea, ea este doar observatorul distant al orașului, privindu-l ca un străin, nu ca cineva care interacționează cu metropola.

Următoarea secțiune a capitolului, „Eerie City:’ San Francisco and its Surroundings in Jack Kerouac’s *Big Sur* [Orașul straniu: San Francisco și împrejurimile sale în *Big Sur* de Jack Kerouac] îl urmărește pe Jack Duluoz, protagonistul din romanul lui Kerouac. Atât Susan cât și Jack sunt personaje semi-autobiografice și se află în căutarea identității ca scriitori și ființe umane. La fel ca Susan, Jack încearcă să fugă de partea sa întunecată, de care, inevitabil, nu poate scăpa. Din acest motiv, Jack pare să fie întotdeauna mai fericit atunci când se află în mișcare, pe drum, decât atunci când rămâne, static, în oraș. Călătoria lui Jack se desfășoară în San Francisco și *Big Sur*, iar sănătatea sa mintală pare să fie în raport direct cu modul în care este prezentat orașul. Locurile meta-manifest identificate în romanul lui Kerouac dezvăluie orașul ca un loc de luptă, subliniind nevoia scriitorului de sprijin și îndrumare atunci când se confruntă cu celebritatea. Romanul prezintă, de asemenea, locuri care invită cititorii să fie conștienți de problemele ecologice și de protecția animalelor prin descrierile recurente ale mediului natural în degradare. *Big Sur* subliniază ideea că sănătatea mintală a unei persoane este vitală pentru o societate funcțională și pentru bunăstarea orașului, ca un construct social.

Cea de-a treia secțiune, „Slum by the Sea:’ Venice, CA in Lawrence Lipton’s *The Holy Barbarians* [Mahala lângă mare: Venice, CA în *The Holy Barbarians* de Lawrence Lipton]

prezintă Venice ca o Mecca boemă pentru scriitorii Beats. În studiul său *The Production of Space* (1974), Lefebvre menționează că spațiul este o modalitate de a valida întâlnirile sociale (129). *Mutatis mutandi*, Venice, la fel ca celelalte cartiere Beat, a contribuit la marcarea grupului Beat pe harta culturală a Statelor Unite. Locurile meta-manifest ce descriu Venice, identificate în romanul lui Lipton, subliniază diferențele dintre așteptările cuiva cu privire la acest loc, adică o enclavă boemă, și ceea ce arată mediul construit real: un cartier sărac, în stare de degradare, pe care Lipton îl denumește „putred”, „mahala pe malul apei” și „capăt de pământ” (12). Spațiul venețian-american descris de Lipton înfățișează cartierul ca fiind sfârșitul civilizației occidentale, un loc în care oamenii sunt nevoiți să se ducă în ultimă instanță. Ceea ce subliniază scriitorul prin cartografiile sale literare este faptul că, la fel precum comunitatea boemă care trăiește acolo, Venice este subestimată, întrucât frumusețea naturală a locului, potențialul creator și comunitatea pot recrea, așa cum sugerează Lipton, Parisul american al secolului XIX.

Cele trei orașe, New York, San Francisco și Los Angeles, sunt prezentate de operele literare incluse în acest studiu din perspectiva scriitorilor Beat și se bazează pe valorile și poziția politică pe care generația lor le avea în perioada postbelică. Eforturile scriitoarelor Beat de a expune problemele reale pe care le întâmpinau femeile și de a oferi o imagine cuprinzătoare a vieții femeilor din oraș au rolul de a împuternici mișcările feministe din acea vreme și de a da voce grupurilor nereprezentate în societate. În plus, textele autorilor bărbați nu oferă suficientă vizibilitate problemelor de gen și, uneori, aceștia prezintă femeile într-o lumină falsă în scrierile lor, din cauza influențelor patriarhale ale societății în care fuseseră crescuți. Cu toate acestea, scriitorii Beat au reușit să sensibilizeze publicul cu privire la regenerarea urbană, calitatea vieții, sănătatea mintală și importanța libertății, a artei și a creativității în societate. Analiza locurilor meta-manifest în operele Beat prezentate în acest studiu a dezvăluit, de asemenea, cerințele generației Beat, care subliniază în principal nevoia unei societăți mai libere și mai tolerante. Acest spațiu și această comunitate pe care le căutau membrii Beat sunt cele în care oamenii pot urma cariere artistice și stiluri de viață neconvenționale, indiferent de gen și fără a fi constrânși de norme. Lumea Beat este o lume în care se caută un echilibru între spațiile construite și cele naturale, în care natura prosperă, iar tendințele de consum sunt dirijate de necesitate, nu de lăcomie.

În timp ce acest studiu a urmărit o analiză cuprinzătoare a culturii Beat, prin examinarea operei lor literare, a opiniilor politice și a relației lor cu spațiul și locul, o înțelegere mai aprofundată a conceptului de locuri meta-manifest ar putea fi realizată într-un studiu viitor prin aplicarea acestuia pe opere aparținând altor genuri distincte de scrieri, care corespund unor perioade de timp diferite. O astfel de abordare ar putea dezvălui modul în care funcționează locurile meta-manifest în raport cu stiluri, circumstanțe și paradigme diferite. Pentru că subiectul pe care l-am ales pentru analiză a pus în discuție scriitori ale căror opere nu sunt foarte accesibile din punct de vedere al resurselor, așa sunt textele scriitorilor canonici, într-un studiu viitor aș dori să ofer o perspectivă mai aprofundată a relațiilor de gen în interiorul grupului Beat și să mă concentrez mai mult pe lucrări autobiografice, scrisori, interviuri și alte mijloace de comunicare care completează imaginea Generației Beat și o transformă într-un Beat etern.

Bibliografie Selectiva

Surse primare

Di Prima, Diane. “Letter to Jeanne (at Tassajara).” *Beneath a Single Moon*, ed. Kent Johnson and Craig Paulenich. London: Shambhala Publications Inc., 1992. 56-61. Print.

Di Prima, Diane. *Loba*. New York: Penguin Books, 1998,
<https://archive.org/details/loba00dipr/mode/2up>

Di Prima, Diane. *Revolutionary Letters*. San Francisco: Last Gasp, 2007. Print.

Di Prima. *The Poetry Deal*. San Francisco: City Lights Foundation, 2014. Print.

Ferlinghetti, Lawrence. *Poetry as Insurgent Art*. New York: New Directions, 1975. Print.

Ferlinghetti, Lawrence. *San Francisco Poems*. San Francisco: City Lights, 2003. Print.

Ferlinghetti, Lawrence. *Wild Dreams of a New Beginning*. New York: New Directions, 1988,
<https://archive.org/details/wilddreamsofnewb0000ferl/mode/2up?view=theater>

Ginsberg, Allen. *Collected Poems: 1947-1997*. New York: Harper Collins, 2006,
https://archive.org/details/collectedpoems190000gins_s3u0/mode/2up

Johnson, Joyce. *Come and Join the Dance*. Open Road Integrated Media, 2014. EPUB.

Kerouac, Jack. *Big Sur*. New York: Penguin Books, 1992,
<https://archive.org/details/bigsur00kero/mode/2up>

Lipton, Lawrence. *The Holy Barbarians*. New York: Julian Mcssner Inc., 1959,
<https://archive.org/details/holybarbarians001288mbp/page/n7/mode/2up>

Waldman Anne. *Helping the Dreamer: Selected Poems, 1966-1988*. Minneapolis Coffee House Press, 1989,
https://openlibrary.org/works/OL17779168W/Helping_the_Dreamer?edition=ia%3Ahelpingdreameer00wald

Waldman, Anne. *Journals and Dreams*. New York: Stonehill Publishing Company, 1972,
<https://archive.org/details/journalsdreamspo00wald/page/9/mode/2up?view=theater>

Waldman, Anne. "Light & Shadow." *Poetry*, vol. 122, no. 6, 1973. 317–320. *JSTOR*,
<http://www.jstor.org/stable/20596172>

Waldman, Anne. *Marriage: A Sentence*. New York: Penguin Books, 2000. Print.

Surse secundare

Bakhtin, Mikhail. *The Dialogic Imagination, translated by Caryl Emerson and Michael Holquist*. Austin: Univ. Texas Press, 1981. Print.

Buell, Lawrence. *Writing for an Endangered World: Literature, Culture, and Environment in the U.S. and Beyond*. Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press, 2001. Print.

Butler, Judith. *Gender Trouble*. New York: Routledge, 2006. Print.

Castells, Manuel. *The City and the Grassroots: A Cross-Cultural Theory of Urban Social Movements*. London: Edward Arnold, 1983. Print.

Dear, Michael J. "Creativity and Place." *GeoHumanities: Art, History, Text at the Edge of Place*, ed. Michael Dear. New York: Routledge, 2011. 9-18,
<https://archive.org/details/geohumanitiesart0000unse>

De Certeau, Michel. *The Practice of Everyday Life*. Los Angeles: University of California Press, 1984. Print.

Foucault, Michel. *The History of Sexuality*, translated by Robert Hurley. New York: Pantheon Books, 1978. Print.

Gair, Christopher. *The Beat Generation*. Oxford: Oneworld Publications, 2008. Print.

George-Warren, Holly. *The Rolling Stone Book of the Beats: The Beat Generation and American Culture*. Hyperion, 1999. Print.

Harvey, David. *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*. New York: Verso, 2012. Print.

- Heidegger, Martin. *Being and Time*, translated by John Mcquarrie and Edward Robinson. New York: Harper & Row Publishers, 1962, https://archive.org/details/beingtime0000heid_z1r4/mode/2up
- Knight, Brenda. *Women of the Beat Generation: The Writers, Artists and Muses at the Heart of a Revolution*. Berkley: Conari Press, 1996, <https://archive.org/details/women-of-the-beat-generation/page/n5/mode/2up>
- Lefebvre, Henri. *The Production of Space*, translated by Donald Nicholson Smith. Cambridge: Blackwell, 1991, https://archive.org/details/productionofspac00lefe_0/mode/2up
- Rich, Adrienne. "Compulsory Heterosexuality and Lesbian Existence." *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, vol. 5, 1980. 631–660, <http://www.jstor.org/stable/3173834>
- Skerl, Jennie. *Reconstructing the Beats*. New York: Palgrave Macmillan, 2009. Print.
- Sloterdijk, Peter. *Foams: Spheres III*. Los Angeles: Semiotext(e), 2016. Print.
- Soja, Edward. *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and Other Real-and-Imagined Places*. Cambridge: Blackwell, 1996. Print.
- Tally, Robert T. *Spatiality*. London: Routledge, 2013, <https://archive.org/details/spatiality0000tall>